

for at arbejde for NATO-udvidelsen burde arbejde for skabelse af et kollektivt sikkerhedssystem, som professor Nikolaj Petersen i en bog har defineret som et system, hvor »alle medlemmer gensidigt garanterer hinanden mod angreb fra et andet medlem.«

Kimen til dette system findes allerede. Det er OSCE, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa, der rækker fra Vancouver til Vladivostok. En organisation for sikkerhed og samarbejde, der er anderledes effektiv end den nuværende, en organisation for sikkerhed og samarbejde, som er baseret på solidariske sikkerhedsgarantier og på tæt gensidig kontrol og vidtgående nedrustning, og som råder over midler til at sætte ind mod en fredsbrøder, vil på lidt længere sigt – det vil tage tid at opbygge den – overflødiggøre den sidste af den kolde krigs militære blokke og lægge grunden til en fredelig, tryk og stabil udvikling i hele Europa, og det burde være dansk politik at arbejde for en sådan ordning.

Jørgen Estrup (RV):

Man skal jo aldrig kimse ad en debat om et væsentligt emne, selv om man måske synes, at der ikke er så meget at føje til, og derfor skal der ikke lyde nogen utak til Enhedslisten, som har rejst denne forespørgsel. Jeg har blot den indledende bemærkning, at den hovedlinje i forespørgselsdebatten den 24. november 1994 – der blev rejst af Fremskridtspartiet med det formål at presse debatten op i et højere tempo – som Folketingets store flertal lagde, har vist sig at være holdbar og er blevet bekræftet af den udvikling, vi har set siden.

Vi så i forbindelse med debatten og den dagsorden, som blev vedtaget, at vægten blev lagt på stabilitet og på en europæisk sikkerhedsorden og dermed noget, der omfatter alle europæiske lande, og en proces, der foregår gradvis. Og det er det, der faktisk er sat i gang nu.

Når jeg siger alle europæiske lande, mener jeg alle europæiske lande og ikke blot de baltiske lande, som vi naturligt ser meget på og interesserer os meget for – tre små lande, som for nylig har fået deres selvstændighed tilbage – men samtlige europæiske lande og hermed også Rusland. Det er vigtigt at have Rusland inde i denne debat. Det er ikke alle, der kan lide at høre det, men Rusland er en europæisk magt, og et europæisk sikkerhedssystem uden Rusland har ingen mening.

Det var også en dagsorden og en debat, som understregede, at Partnerskab for Fred var et afgørende instrument i den proces, som skulle foregå, og vi har også fået bekræftet siden, at det er det, der sker. Det var en debat, som understregede – ikke mindst i dagsordenen – at OSCE er det grundlæggende mål og det grundlæggende forum for europæisk sikkerhed. Det er OSCE, der i den sidste ende kan realisere de visioner om kollektiv sikkerhed, som jeg deler med hr. Gert Petersen, og derfor lægger jeg også afgørende vægt på OSCE's fremtid. Det var det, dagsordenen fastslog.

Men jeg vil gerne understrege endnu en gang, at hvad enten man kan lide det eller ej, er Ruslands rolle i denne europæiske sikkerhedsarkitektur afgørende. Jeg var under debatten den 24. november 1994 meget glad for at høre den brede forståelse, der var for Ruslands afgørende indflydelse og for nødvendigheden af at tage hensyn til, hvordan Rusland bliver indpasset, og jeg lagde ikke mindst megen vægt på, at hr. Knud Enggaard under debatten understregede, at i den sidste ende måtte man selvfølgelig også forudse, at Rusland kunne tænkes at blive medlem af NATO, hvis det opfyldte de samme kriterier som andre lande. I den situation ville man selvfølgelig nok kalde systemet noget andet, men det ville være et fælles sikkerhedssystem, og det er jo den yderste konsekvens af den proces, vi er i gang med.

Derfor synes jeg også, det er vigtigt at understrege, at den frygt, som kom til udtryk fra Enhedslisten og fra SF under debatten – at det nu ville gå for hurtigt, at man ville presse på, og at man ikke ville tage de nødvendige hensyn – efter min mening klart er blevet gjort til skamme. Der tages hensyn, og det, der vel kan siges at være det nye, der er sket siden den 24. november 1994, er NATO's studium af udvidelsesprocessen og den faktiske anvendelse af de muligheder, vi har for fælles sikkerhedspolitiske aktiviteter. Dette er ikke mindst understreget med udsendelsen af styrken til implementering af fredsaftalen i det tidligere Jugoslavien.

Med hensyn til sidstnævnte ser vi jo netop nu NATO som hovedansvarlig for implementering af en fredsproces, hvor man handler på vegne af FN og sikrer, at en lang række lande, som ikke er medlemmer af NATO, er med, herunder Rusland. Det er vel meget tæt på at være det, vi ønsker kan blive det kommende sikkerhedspolitiske set-up i Europa, men det kræver noget mere end det, vi har i dag. Det er stadig kun fra